

CITALOPRAM

Citalopram in plasma

Zie [synoniemen] → Cipramil**Monstermateriaal** EDTA-buis met paarse dop (zonder gel)**Hoeveelheid** 1 volle buis (4 ml)**LIMS-code** CITAG**Opmerkingen** Afnametijdstip 10-24 uur na laatste inname, het liefst een dalspiegel (vlak voor de volgende gift)

Spiegels kunnen worden bepaald na bereiken van steady-state (dosering moet circa 1 week constant zijn geweest).

Referentiewaarden Therapeutisch: 50-200 µg/l *
Toxisch: 400-600 µg/l**Opmerking** * gemiddelde concentratie bij een gebruikelijke dosering

Er is geen duidelijke grens voor toxische concentraties. Een waarschijnlijke verklaring hiervoor is dat een minimaal effectieve dosis al leidt tot 70-85% inhibitie van serotonine heropname remming, met verder weinig additioneel effect bij hogere doseringen.

Bewaarconditie Koelkast (2-8°C). Stabiel bij bewaring gedurende 24 uur bij kamertemperatuur (15-25 °C).**Frequentie** Deze bepaling wordt opgestuurd. De uitslag volgt gewoonlijk binnen 14 dagen.**Uitvoerende instelling** UMC Utrecht
(via
Klinisch Farmaceutisch Laboratorium ETZ)**Contactpersoon** Dienstdoende ziekenhuisapotheker ETZ, tel. 013-2215696.**Transportcondities** Kamertemperatuur (15-25 °C)**NB** Tmax: circa 3 uur. Halfwaardetijd: circa 36 uur. Bij ouderen en bij patiënten met een gestoorde leverfunctie is de plasmahalfwaardetijd verlengd door een vertraagd metabolisme (bij gestoorde leverfunctie is de plasma-halfwaardetijd ongeveer 2x zo lang en de 'steady-state'

plasmaconcentratie is ongeveer 2x zo hoog in vergelijking met patiënten met een normale leverfunctie).

Citalopram wordt via CYP2C19 en CYP2D6 omgezet in verschillende metabolieten met een verwaarloosbare bijdrage aan de therapeutische effectiviteit (o.a. desmethylcitalopram). Het metabolisme vertoont lineaire kinetiek bij therapeutische doseringen. Genetisch polymorfisme voor CYP2C19 kan leiden tot dosisverschillen voor citalopram. Naast TDM kan het daarom zinvol zijn om farmacogenetica in te zetten bij de optimalisatie van de individuele behandeling met citalopram.

De antidepressieve werking is pas na 2-4 weken waarneembaar en maximaal na 6 weken. Bijwerkingen treden vaak al eerder op. De dosering dient individueel te worden ingesteld. Bij het staken wordt aanbevolen de dosering voorzichtig uit te sluisen i.v.m. kans op onttrekkingsverschijnselen.

Bepalingsmethode LC-MS/MS

Aanwijzingen voor analist

Externe kwaliteitscontrole KKG

Literatuur TDM monografie SSRI's, NVZA Commissie Analyse & Toxicologie (versie oktober 2014), geraadpleegd: 31-03-2017
Monografie bepalingenwijzer UMCU, geraadpleegd op 31-03-2017

Wijzigingen

20210106 KL: uitvoerende instelling via KFL ZiekenhuisApotheek Midden-Brabant wordt Klinisch Farmaceutisch Laboratorium ETZ.

20200318 KL : Foto buis gewijzigd.

20190923 ML: LIMS code CITAG omvat nu groepsbepaling incl afname info i.p.v. groepscode voor citalopram + desmethylcitalopram (DCITA en TCITA vervallen: De metaboliet is minder actief en de bijdrage aan de therapeutische effectiviteit is verwaarloosbaar). Desmethylcitalopram wordt niet meer bepaald.

20181008 ML: LIMS code CITAG (= aanvraagbare totaalspiegel) i.p.v. TCITA = som citalopram + desmethylcitalopram
CITA = citalopram
DCITA = desmethylcitalopram
Telnr ziekenhuisapotheker gewijzigd.

20170712 ML: LIMS-code toegevoegd. Tekstueel locatie TweeSteden en Elisabeth aangepast. Transport- en bewaarconditie volledig genoteerd. Roze dop gewijzigd in paarse dop.

20170331 MdH: Aanpassingen lay-out. Tekstuele aanpassingen temperatuurbeschrijving.

Externe kwaliteitscontrole toegevoegd.
Contactpersoon seinen CE en CT toegevoegd.
Literatuur: geraadpleegd: 31-03-2017